

Opinion:

SØLVDATA

GJENNOMFØRT FOR ELDREOMBUDET

MAI 2023

INNHOOLD

OM UNDERSØKELSEN

OPPSUMMERING / HOVEDFUNN

- 1** DIGITALT LIV
- 2** AKTIVT LIV, STØTTE OG BISTAND I HVERDAGEN
- 3** ARBEIDSLIV
- 4** BOSITUASJON OG ANDRE BEHOV FREMOVER
- 5** EGEN HELSE

OM UNDERSØKELSEN

Formål og gjennomføring

Opinion AS har på oppdrag for Eldreombudet gjennomført en representativ befolkningsundersøkelse blant eldre over 60 år.

Undersøkelsen kartlegger blant annet hvordan de eldre opplever egen hverdag når det gjelder aktivitetsnivå og bosituasjon, ivaretagelse og støtte, digitalt utenforskap og ensomhet.

Formålet med undersøkelsen er å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag om de eldres levekår og livssituasjon, herunder kunne se på utvikling over tid.

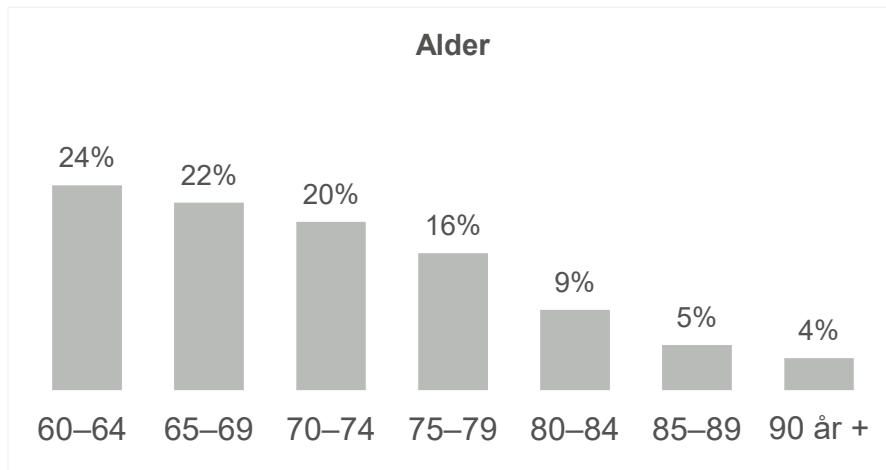
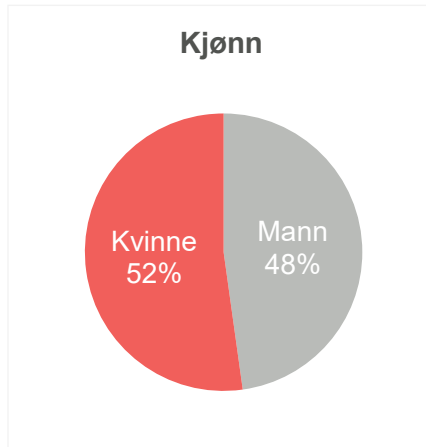
Undersøkelsen er gjennomført på telefon, i et landsrepresentativt utvalg på 1000 personer over 60 år. Dataene er vektet på kjønn, alder og geografi i henhold til nasjonal befolkningsstatistikk.

Feilmarginene ved n=1000 respondenter er mellom $\pm 1,4$ og $\pm 3,1$ prosentpoeng.

Ansvarlig for undersøkelsen i Opinion er seniorrådgiver og partner Nora Clausen, nora@opinion.no, 984 03 047

UTVALGET (n=1000)

Karakteristikk av respondentene

- Undersøkelsen er gjennomført i et landsrepresentativt, stratifisert utvalg på 1000 personer over 60 år.
- Flertallet av de under 85 år oppgir at de er gift, mens overvekt av de over 85 år er enker/enkemenn
- 37 prosent av respondentene bor alene, mens 59 prosent er to personer i husstanden. Resten svarer at de er tre eller flere.
- 25 prosent av respondentene er i inntektsgivende arbeid, mens 47 prosent har vært det tidligere. Resten har ikke vært i arbeid.

OPPSUMMERING

HOVEDFUNN

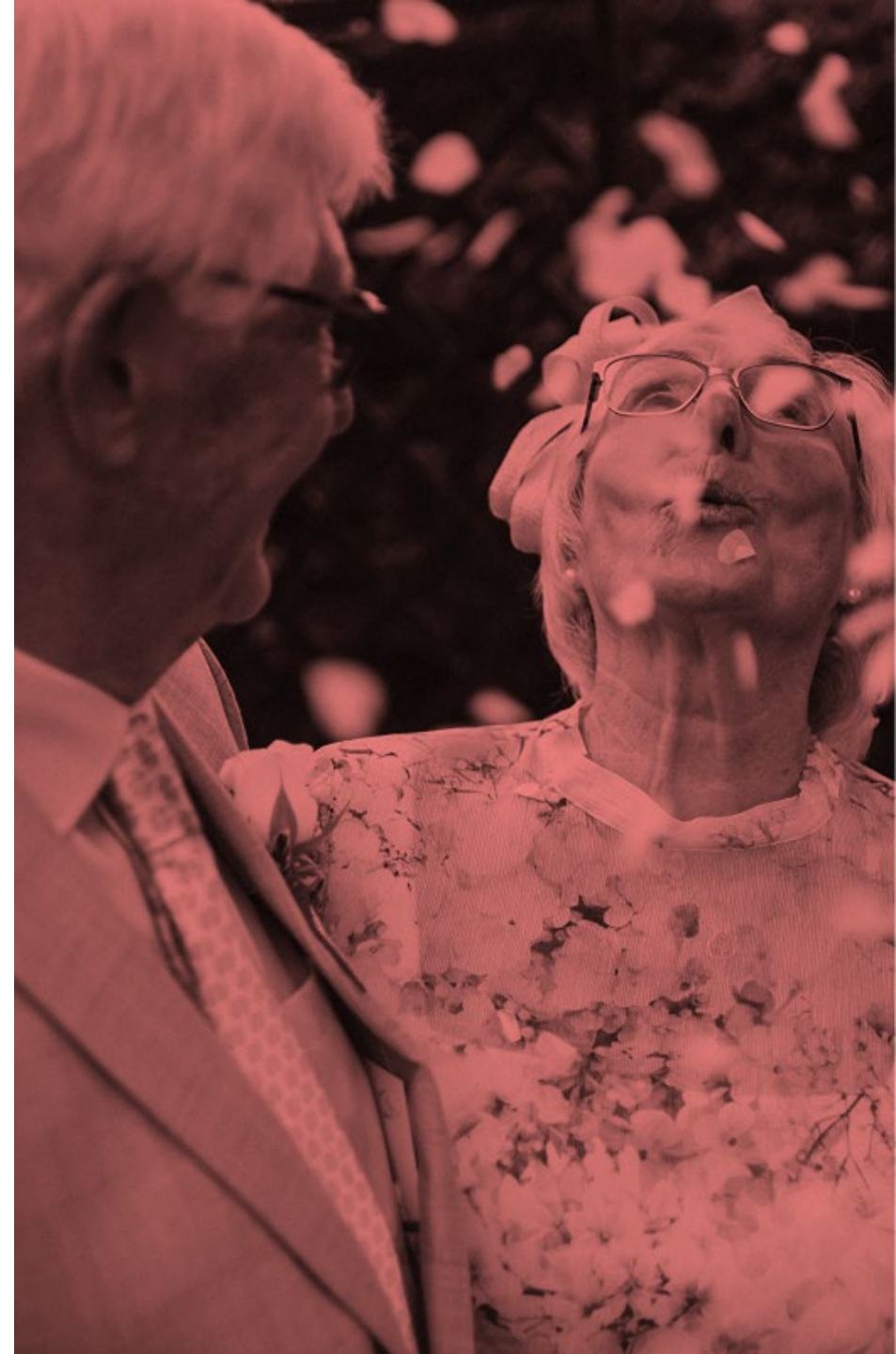
NOEN HOVEDFUNN

- Totalt 82 prosent av befolkningen som er over 60 år oppgir at de bruker internett daglig. Bruken faller med alderen, og halvparten av de over 90 år bruker aldri internett (48 %).
- De fleste bruker primært nettbank for å betale regninger. Blant de over 90 år er det også en del som bruker nettgiro eller møter opp fysisk i banken (totalt 30 prosent).
- Når det gjelder hvilke digitale enheter man benytter mest, er mobil vanligst i alle aldersgrupper. Nettbrett er forholdsvis sett mer utbredt blant de over 90 år enn yngre aldersgrupper.
- Totalt syv av ti i aldersgruppen over 60 år anser at de har en passe aktiv hverdag i forhold til hva de har lyst til. Andelen som opplever at hverdagen er **mindre aktiv** enn de har lyst til øker med alderen, og er særlig høy blant de som bor alene, samt de som ikke bor i eget hjem
- Totalt 6 prosent av aldersgruppen over 60 år oppgir at de har mottatt hjelp eller støtte fra frivillige personer eller organisasjoner i løpet av de siste 12 månedene. Blant de over 90 år er andelen 16 prosent.

NOEN HOVEDFUNN

- Flertallet av de som er i arbeid nå, kunne tenkt seg å jobbe lengre enn til normal pensjonsalder (53 prosent). En av tre som tidligere har vært i arbeid oppgir det samme.
- Når det gjelder egen bosituasjon om fem år, så tror majoriteten at de fortsatt bor i dagens bolig, uten videre tilpasning. Dette gjelder for alle aldersgrupper, selv om andelen faller noe med alderen.
- Fire av ti er bekymret for at de ikke vil få plass på helseinstitusjon hvis/når de trenger det.
- Totalt tre av fire i alderen over 60 år vurderer sin egen helse som god, mens 9 prosent vurderer den som dårlig. Dobbelt så høy andel over 85 år anser at den er dårlig.
- Særlig de eldste over 85 år føler seg ensomme, hvor mer enn en av fire oppgir dette (27 %).

RESULTATER

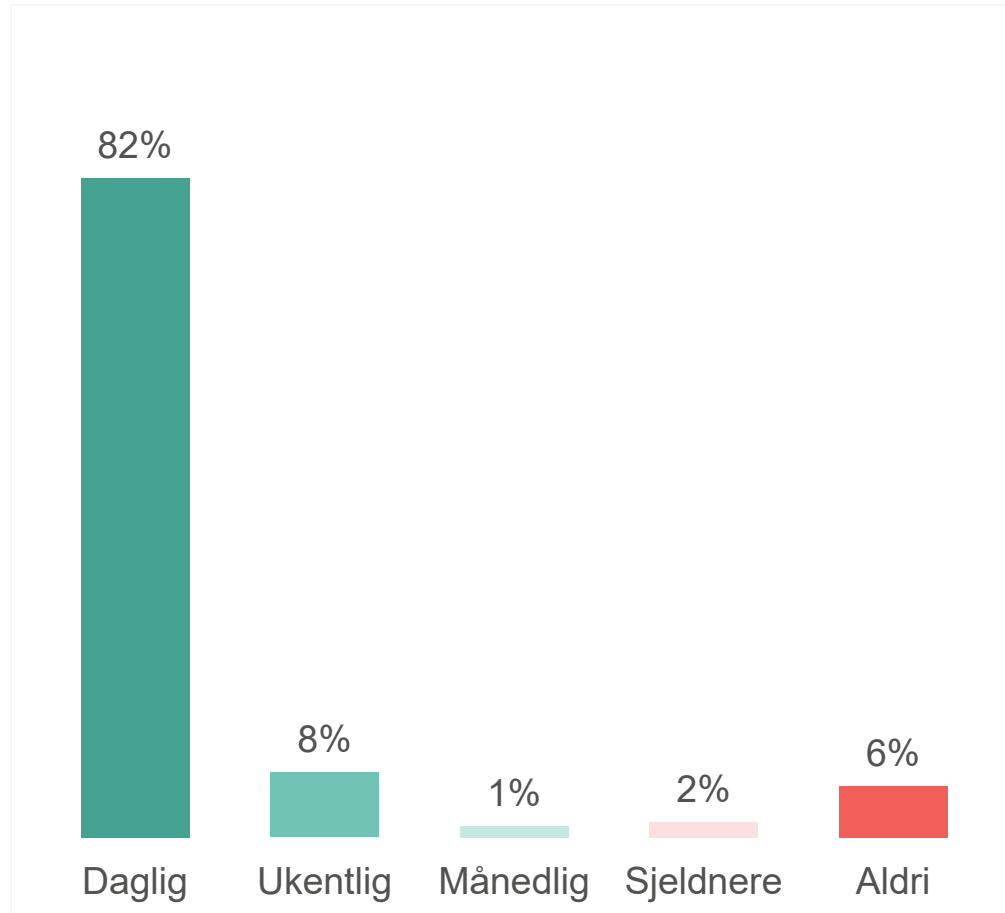

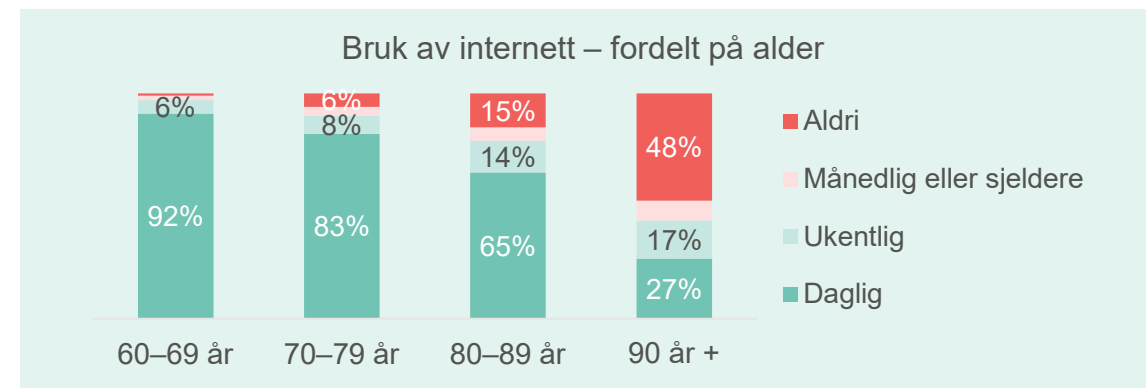

Digitalt liv

Bruk av internett

- Totalt 82 prosent av de over 60 år oppgir at de bruker internett daglig. Ytterligere 8 prosent sier ukentlig, mens 3 prosent sier månedlig eller sjeldnere. Totalt 6 prosent bruker aldri internett.
- Kvinner oppgir litt mindre hyppig internettbruk enn menn (hhv. 78 mot 86 prosent som sier daglig). En av ti kvinner bruker aldri internett.
- De som bor alene har noe lavere bruk enn de som er to i husstanden (95 mot 84 prosent). Videre er nettbruken lavere blant de som er ensomme, hvor hele 24 prosent aldri bruker internett (mot 5 prosent av de som ikke er ensomme).
- Bruken faller klart med alderen, hvor halvparten av de som er over 90 år aldri bruker internett (48 %).

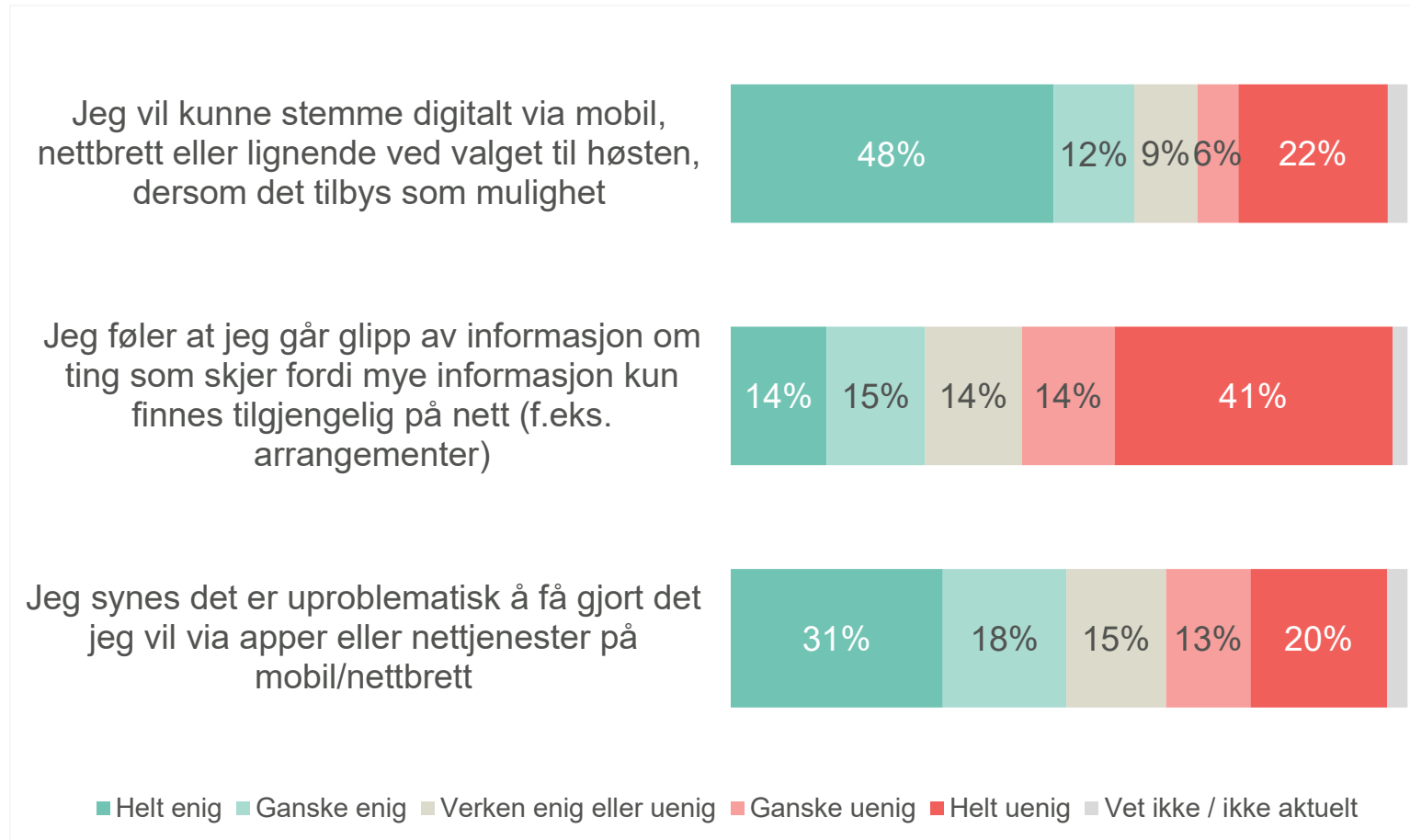

n= 1000

? Hvor ofte bruker du internett?

Digital kompetanse

- 28 prosent er uenig i at de vil kunne stemme digitalt til høsten dersom det tilbys som mulighet (60 prosent er enig)

- Tre av ti (29 %) er enig i at de går glipp av informasjon om ting som skjer fordi mye informasjon kun finnes på nett (55 prosent er uenig)

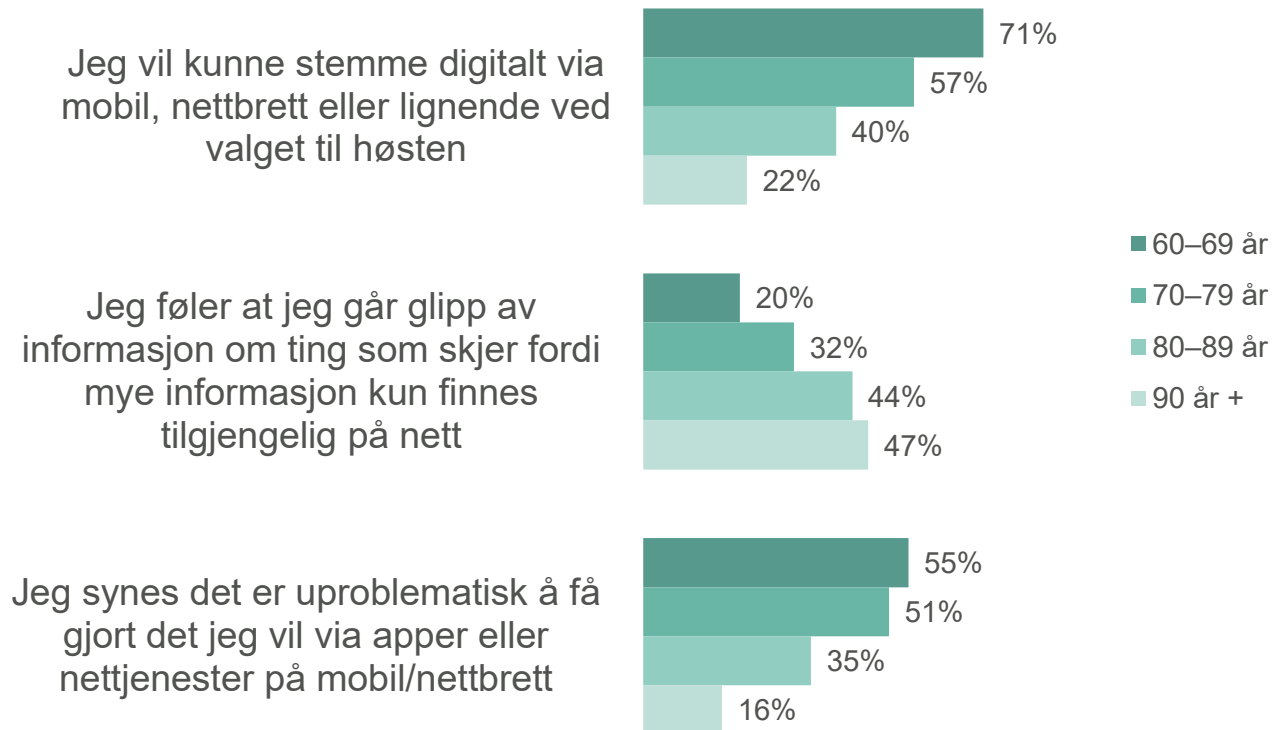
- 50 prosent synes det er uproblematisk å få gjort det de vil via mobil/nettbrett – mens en av tre (33 %) er uenig.

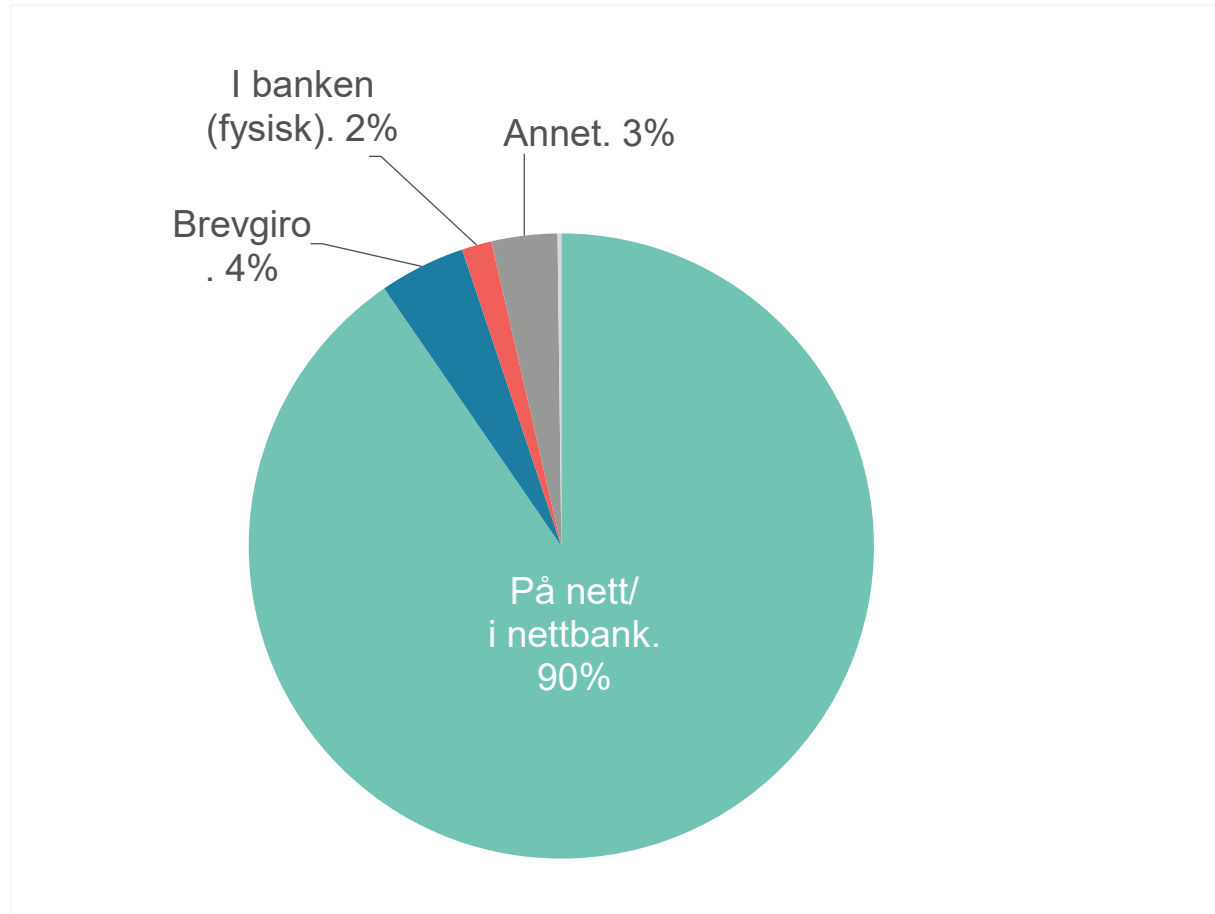

Digital kompetanse og alder

Andel enig – fordelt på alder

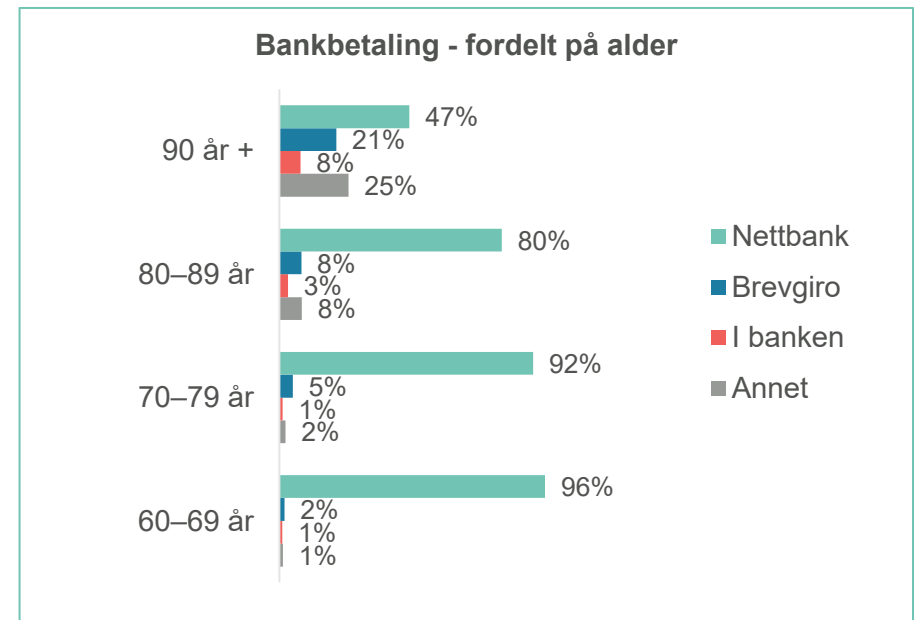

Hvordan betales regninger?

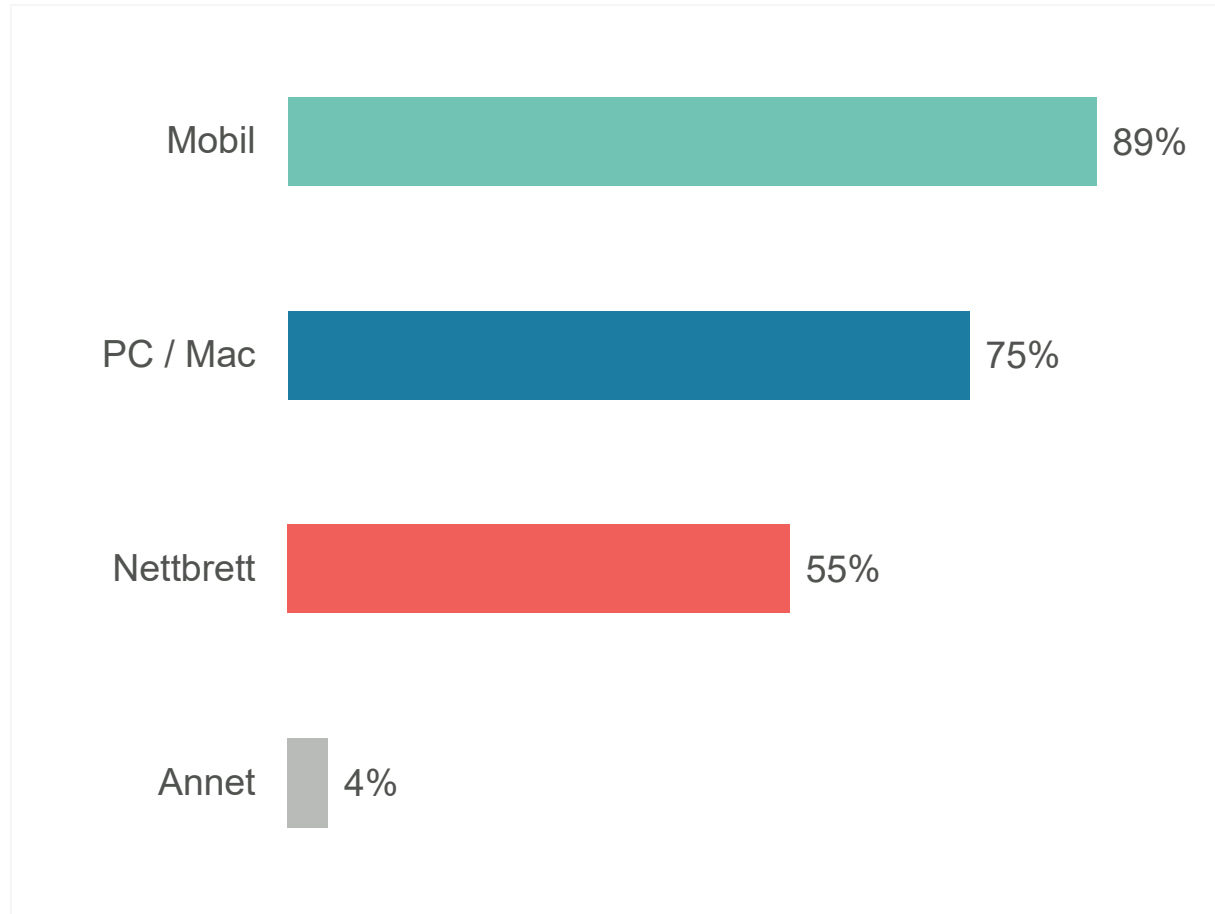
Totalt oppgir ni av ti (90 %) over 60 år at de normalt betaler regninger i nettbanken.

Andelen faller med alderen, fra 96 prosent av de i 60-årene til 47 prosent av de i 90-årene.

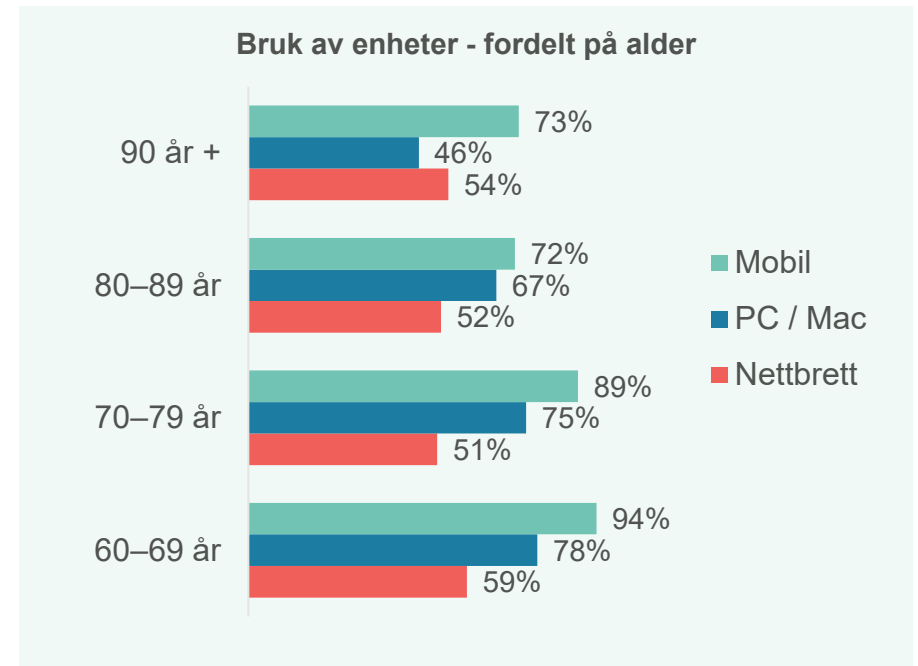

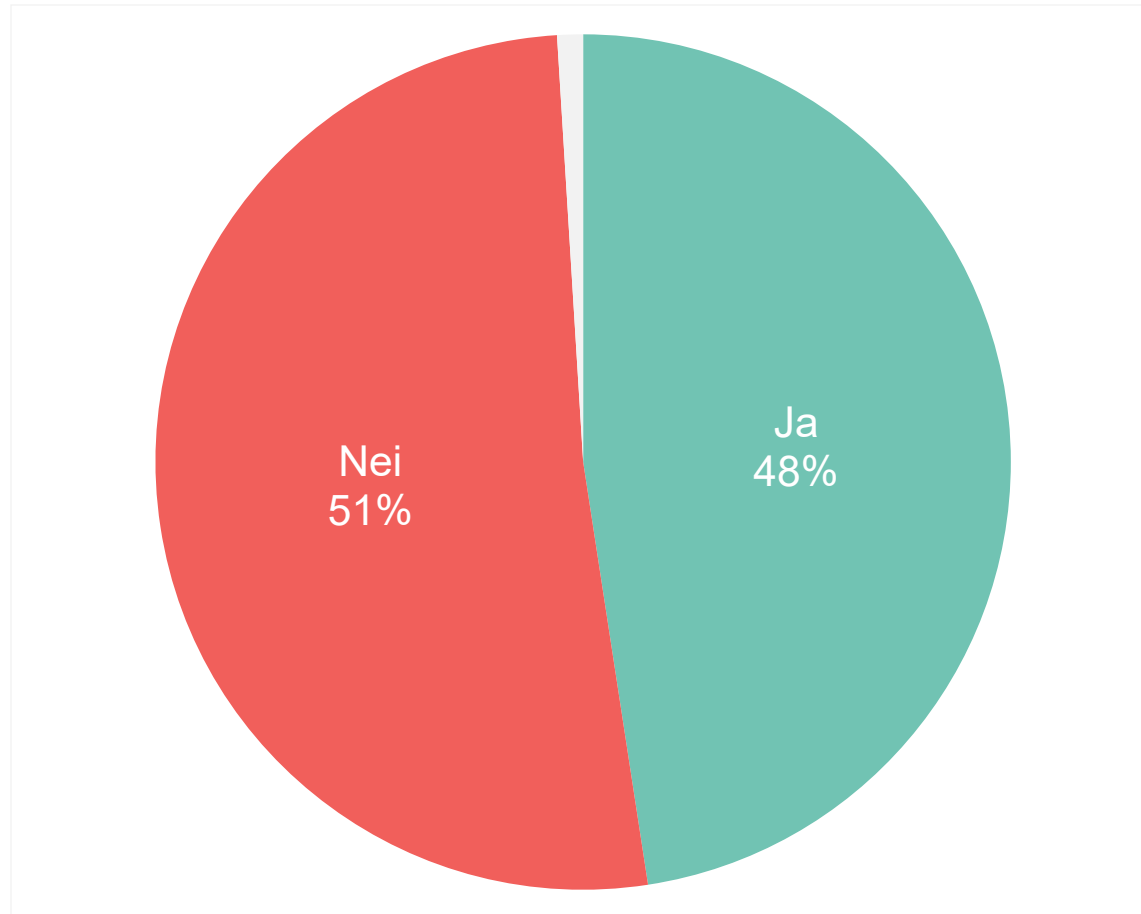
Mobil benyttes mest i alle aldersgrupper

Når det gjelder bruk av digitale enheter, er mobil vanligst i alle aldersgrupper. Dernest følger PC i alle aldersgrupper, kun unntatt de eldste over 90 år, hvor nettbrett er nest vanligste enhet.

Annenhver er bekymret for personvernet sitt på nett

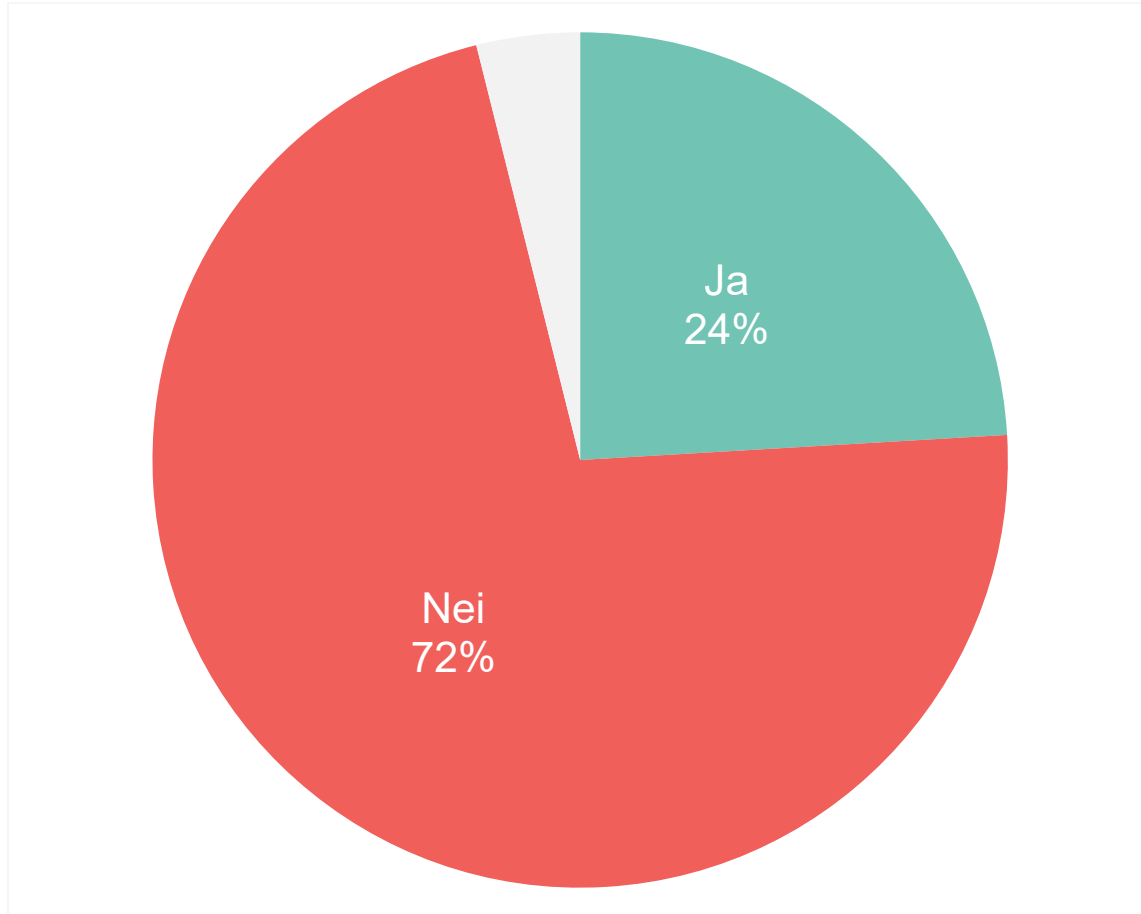
- Annenhver internettbruker over 60 år er bekymret for personvernet sitt når de bruker internett (48 prosent).
- De som bruker nett mest, er noe mindre bekymret for personvernet sitt (enn de som er sjeldnere på nett).
- Samtidig avtar andelen som er bekymret noe med alderen.

n= 936

? Er du bekymret for personvernet ditt når du bruker internett?
(Kun stilt til de som oppgir at bruker internett)

En av fire ikke-brukere er interessert i opplæring

- Blant de som aldri er på nett, oppgir totalt en av fire at de ville vært interessert i å delta på opplæring i bruk av internett, dersom de fikk tilbud om det.

n= 64

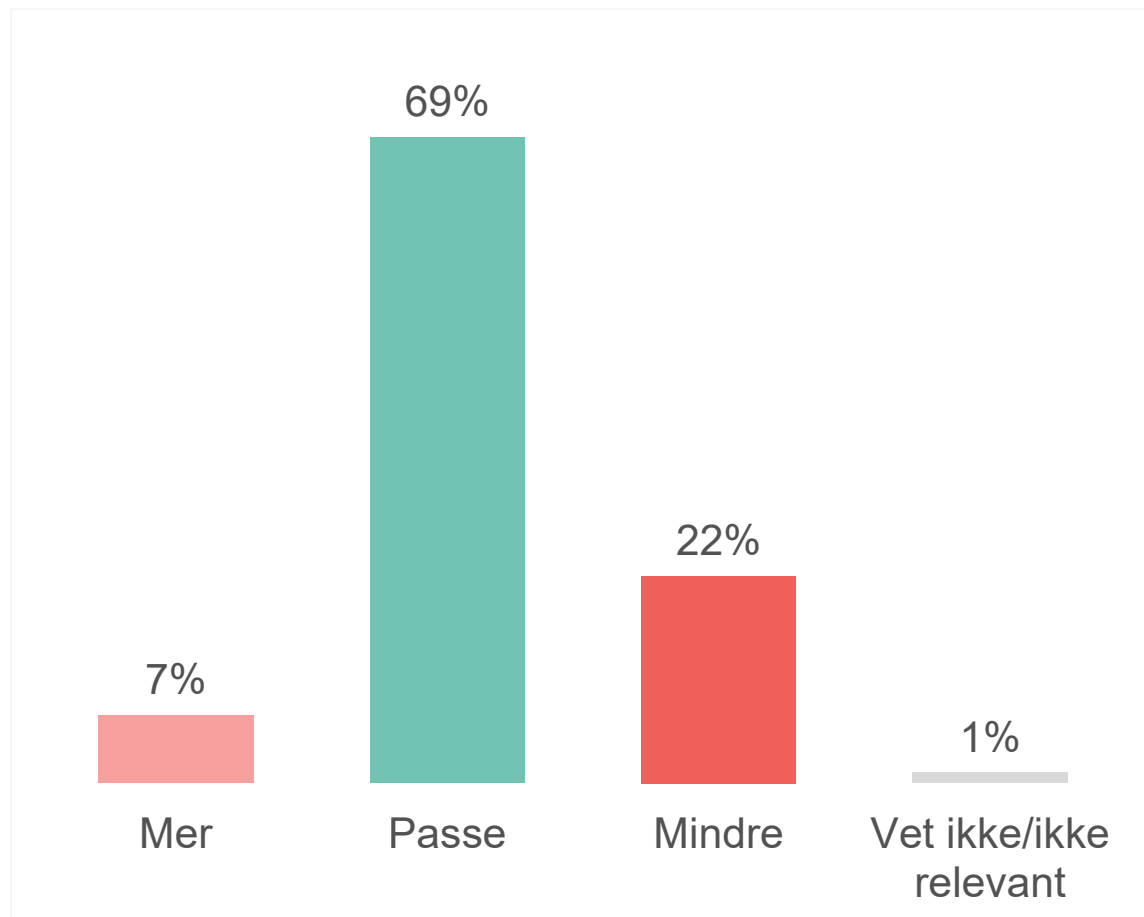
? Ville du vært interessert i å delta på opplæring i bruk av internett, dersom du fikk tilbud om det?
(Kun stilt til de som aldri bruker internett)

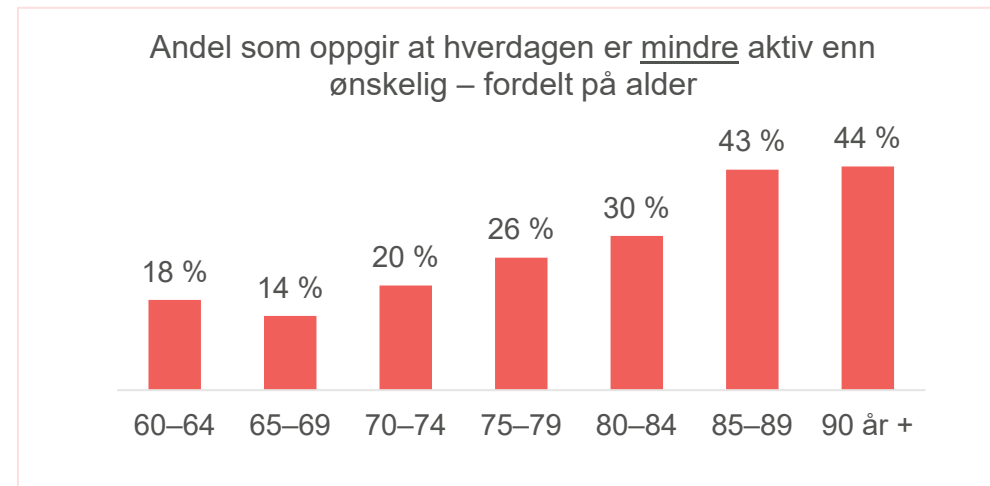

Aktivt liv, støtte og bistand i hverdagen

Aktivitetsnivå

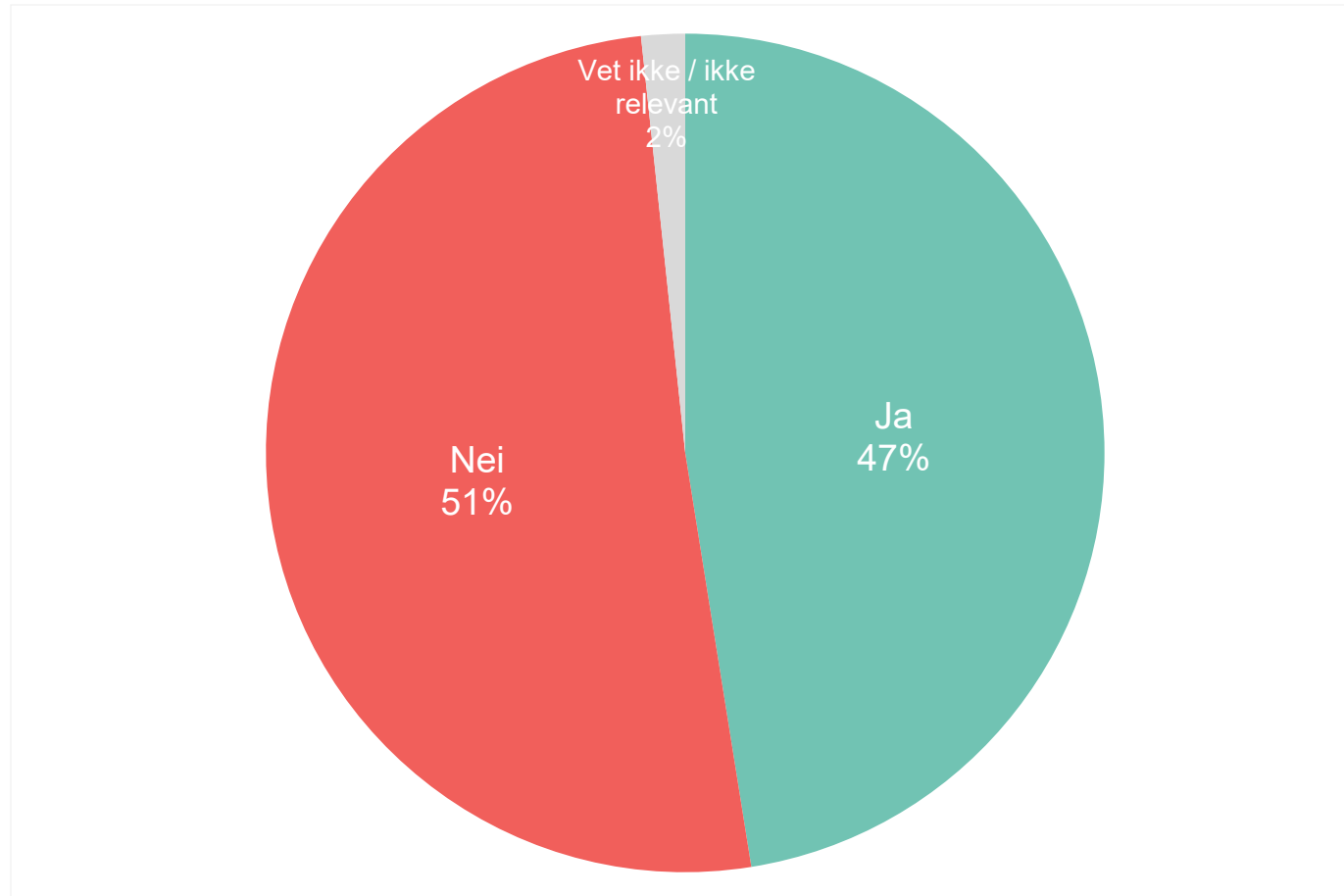

- Totalt syv av ti anser at de har et passe aktivitetsnivå, i forhold til hva de har lyst til (69 %). Andelen faller til 50 prosent blant de over 90 år.
- Andelen som oppgir at hverdagen er **mindre aktiv** enn de har lyst til øker med alderen, og er høyere blant:
  - De som bor alene: 30 % (mot 18 % av de som er to)
  - De som ikke bor i eget hjem: 40 % (mot 20 % av de som bor hjemme)

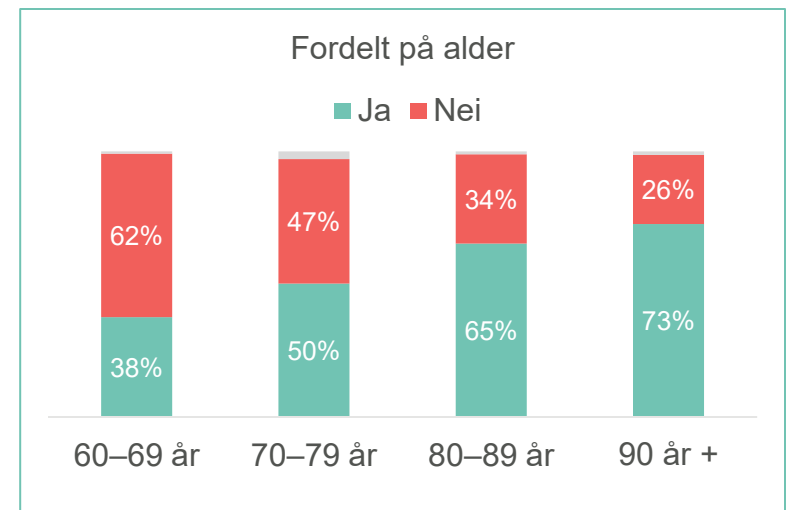

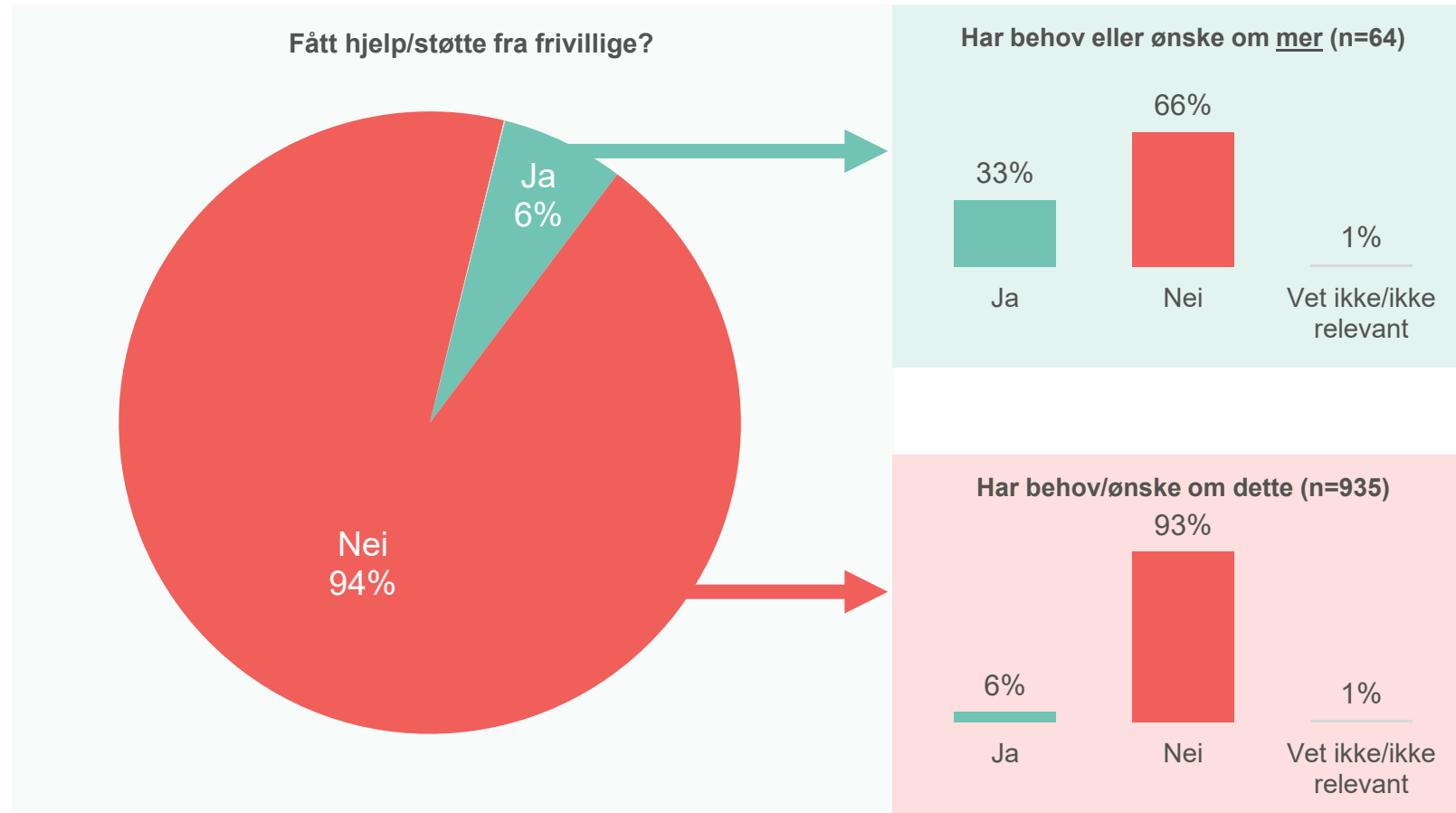
Hjelp og støtte i hverdagen fra familie og nære

- Halvparten (47 %) av de over 60 år har familie eller andre nære som ofte hjelper eller støtter dem i hverdagen.
- Andelen øker naturlig nok noe med alderen (til 73 % blant de over 90 år)
- Det er ingen forskjell knyttet til om man er ensom eller ikke (begge 48 % ja).

Hjelp og støtte fra frivillige

- Totalt oppgir 6 prosent av aldersgruppen over 60 år at de har mottatt hjelp eller støtte fra frivillige personer eller organisasjoner i løpet av de siste 12 månedene. Blant de over 90 år er andelen 16 prosent.
- En av tre som har fått hjelp, ønsker mer hjelp fra frivillige enn de har fått siste 12 måneder.
- Blant de som ikke har mottatt hjelp fra frivillige, oppgir 6 prosent behov eller ønske om å motta slik hjelp. Denne andelen øker med alderen og er 16 prosent i aldersgruppen 80-89 år, og 24 prosent for de over 90 år.

n= 1000

?

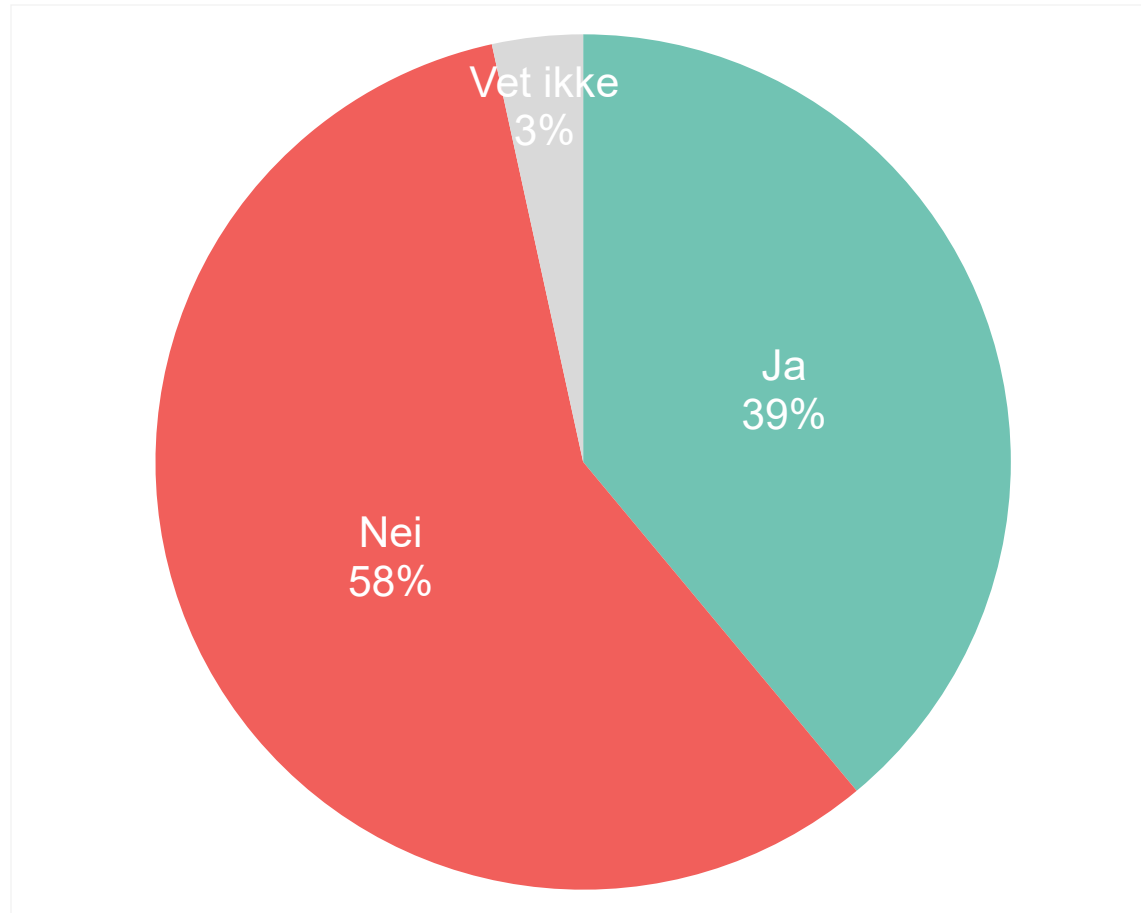
Har du mottatt hjelp eller støtte fra frivillige personer eller organisasjoner i løpet av de siste 12 månedene? Vi mener her personer utover familie, venner og offentlige tjenester.
Hvis ja: Har du behov eller ønske om mer hjelp eller støtte fra frivillige enn det du har mottatt løpet av de siste 12 månedene? (n=64)
Hvis nei: Har du behov eller ønske om å motta hjelp eller støtte fra frivillige? (n=935)

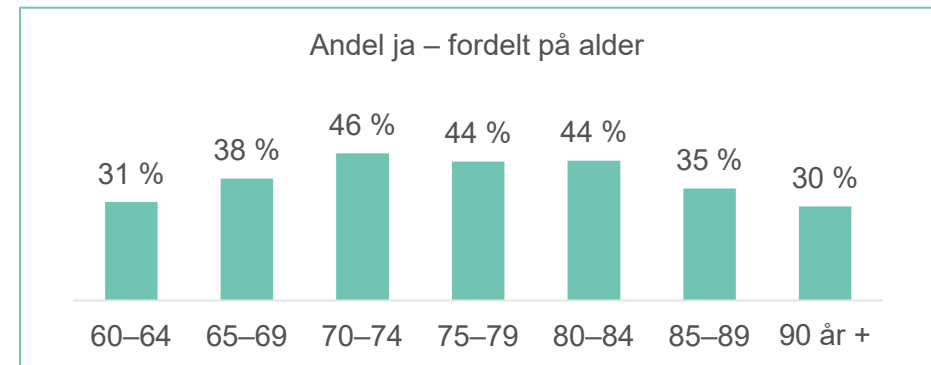

Arbeidsliv

Mange ønsker å jobbe lengre

- Fire av ti som er eller har vært i arbeid, kunne tenkt seg å jobbe lengre enn til normal pensjonsalder (dersom det var mulig for arbeidsplassen).
- **Overvekt av de som er i arbeid nå, kunne tenke seg å stå lengre i arbeid (53 %).** En av tre som tidligere har vært i arbeid oppgir det samme (35 %).
- Menn oppgir i noe større grad enn kvinner at de kunne tenkt seg å jobbe lengre (47 mot 31 prosent). Det samme gjelder de som har god helse (vs. dårlig helse).
- Det er særlig 70-åringene som kunne tenkt seg å jobbe lengre (45 prosent, mot 34 prosent av 60-åringene)

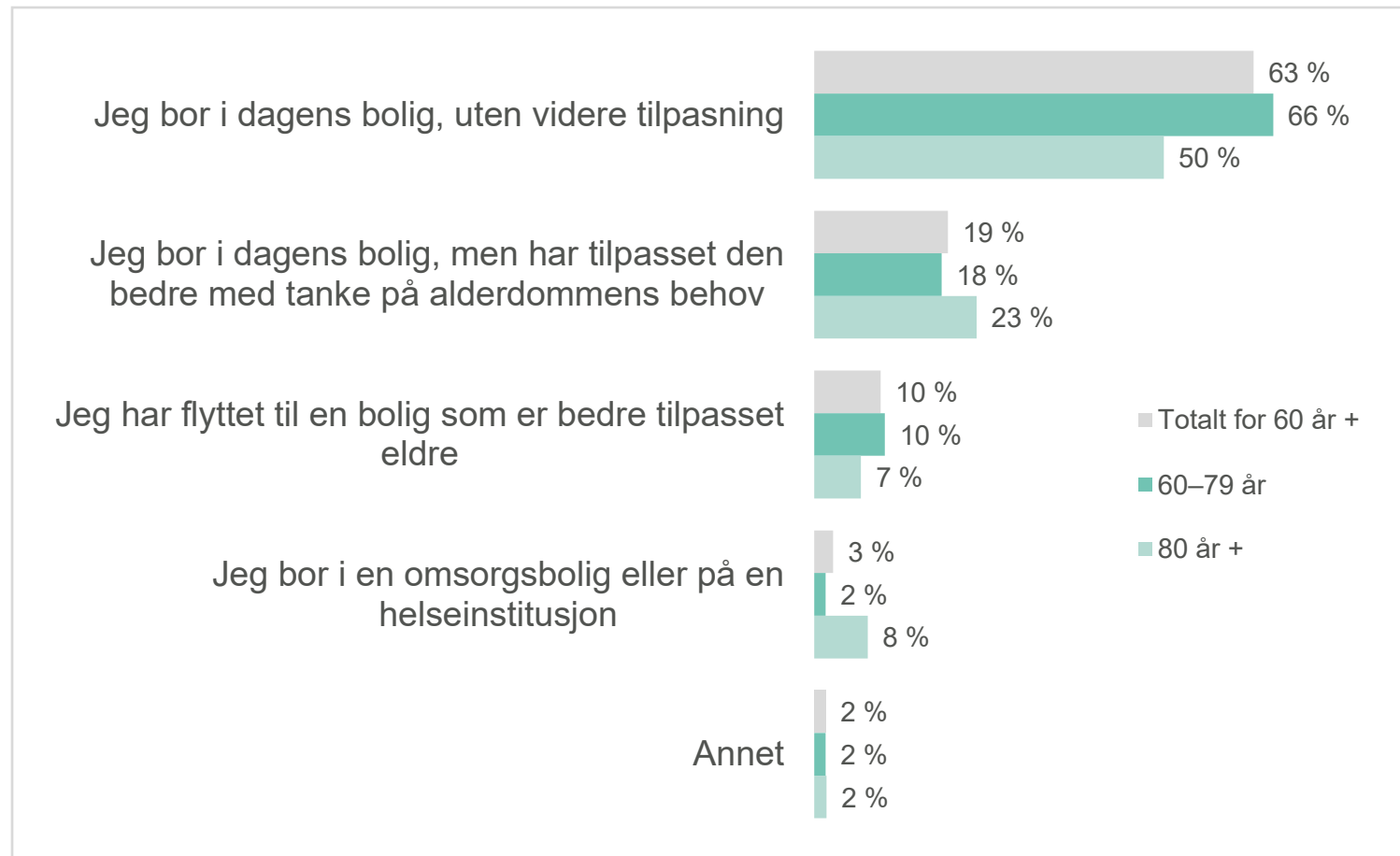

Bosituasjon og andre behov fremover

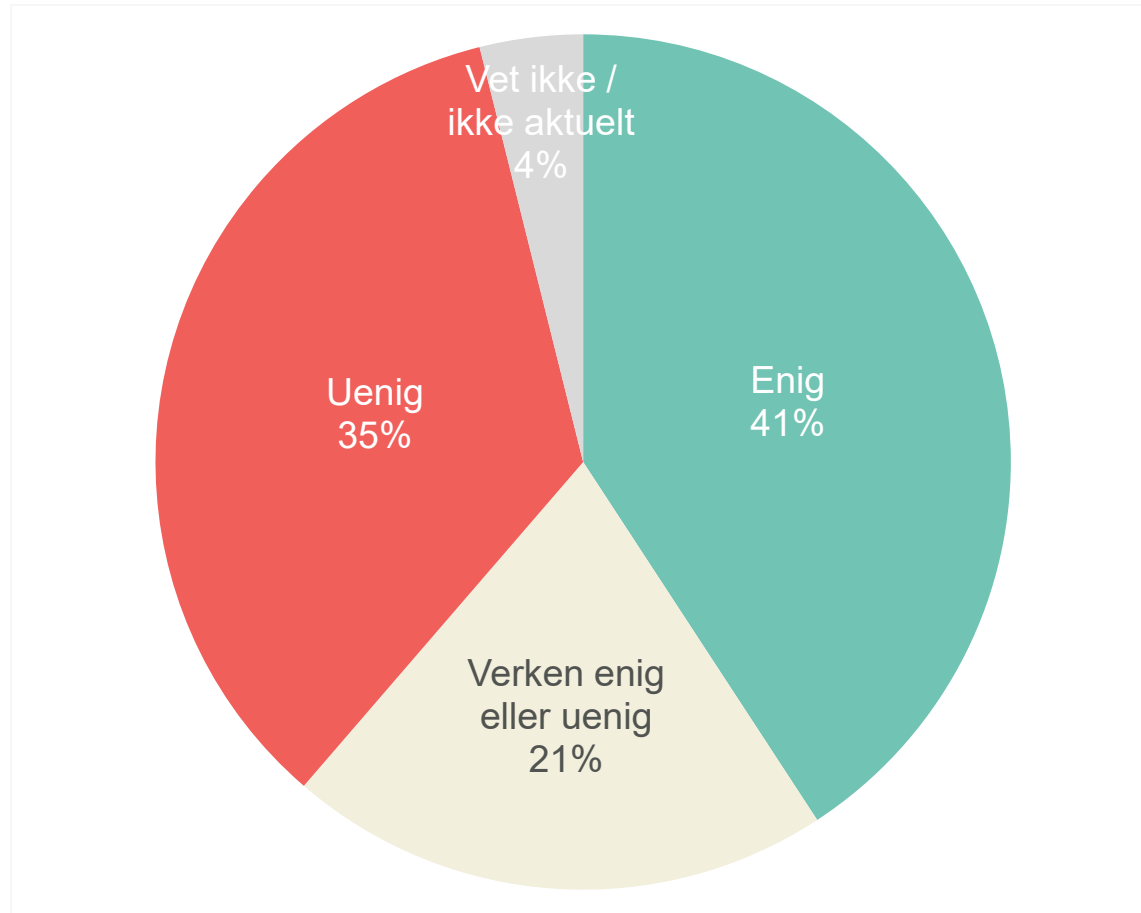
Bosituasjon fem år frem i tid

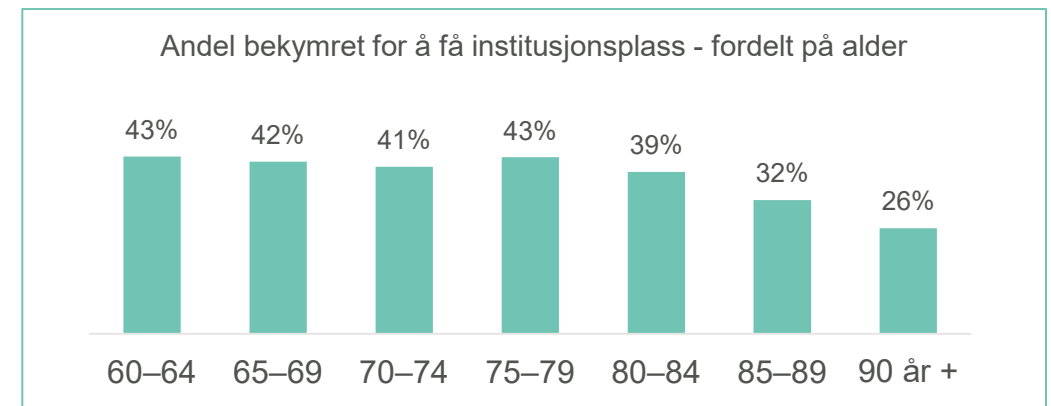
- Når det gjelder tanker om egen bosituasjon fem år frem i tid (blant de som bor i eget hjem), så tror majoriteten at de fortsatt bor i dagens bolig, uten videre tilpasning. Dette gjelder for alle aldersgrupper, selv om andelen faller noe med alderen.
- Den nest vanligste antakelsen at man bor i egen bolig, men har tilpasset den bedre for alderdommen. Dette gjelder særlig 70- og 80-åringene.
- Omtrent ingen under 80 år antar å bo i en omsorgsbolig eller på en institusjon om fem år. Mens 7 prosent av 80-åringene og 9 prosent av de over 90 år antar dette.

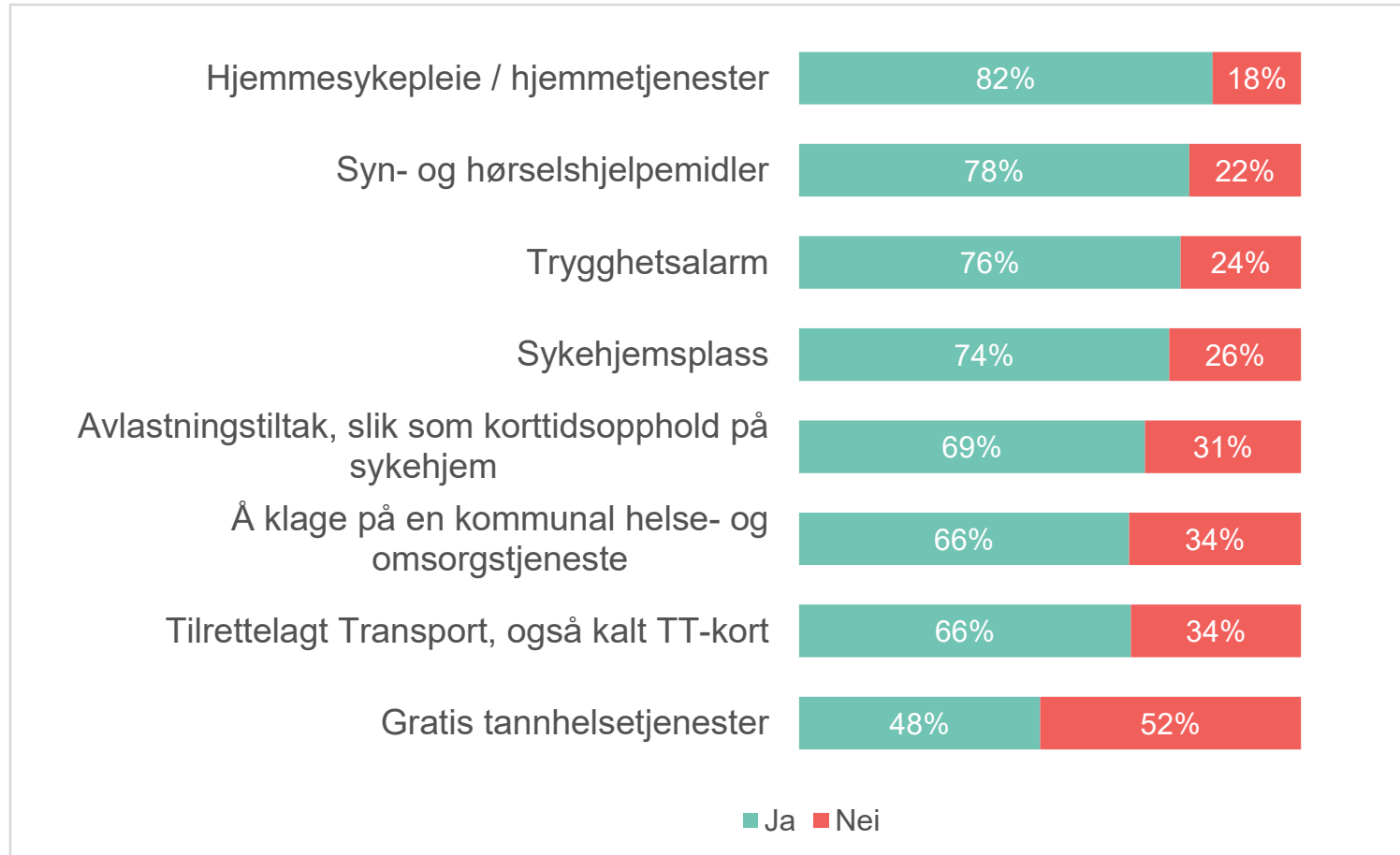
Fire av ti er bekymret for å få plass på helseinstitusjon

- Totalt er fire av ti (41 %) bekymret for at de ikke vil få plass på helseinstitusjon hvis/når de trenger det. 35 prosent er ikke bekymret, mens 21 prosent sier verken eller. Resten vet ikke.
- De som har god helse er noe mindre bekymret for dette enn de som har dårlig helse, men det er ikke store forskjeller. Samtidig er de som er ensomme mer bekymret for dette (58 %).
- Det er også mer bekymring for dette blant de som bor i større byer versus de som bor på landet.

Kjennskap til tjenester

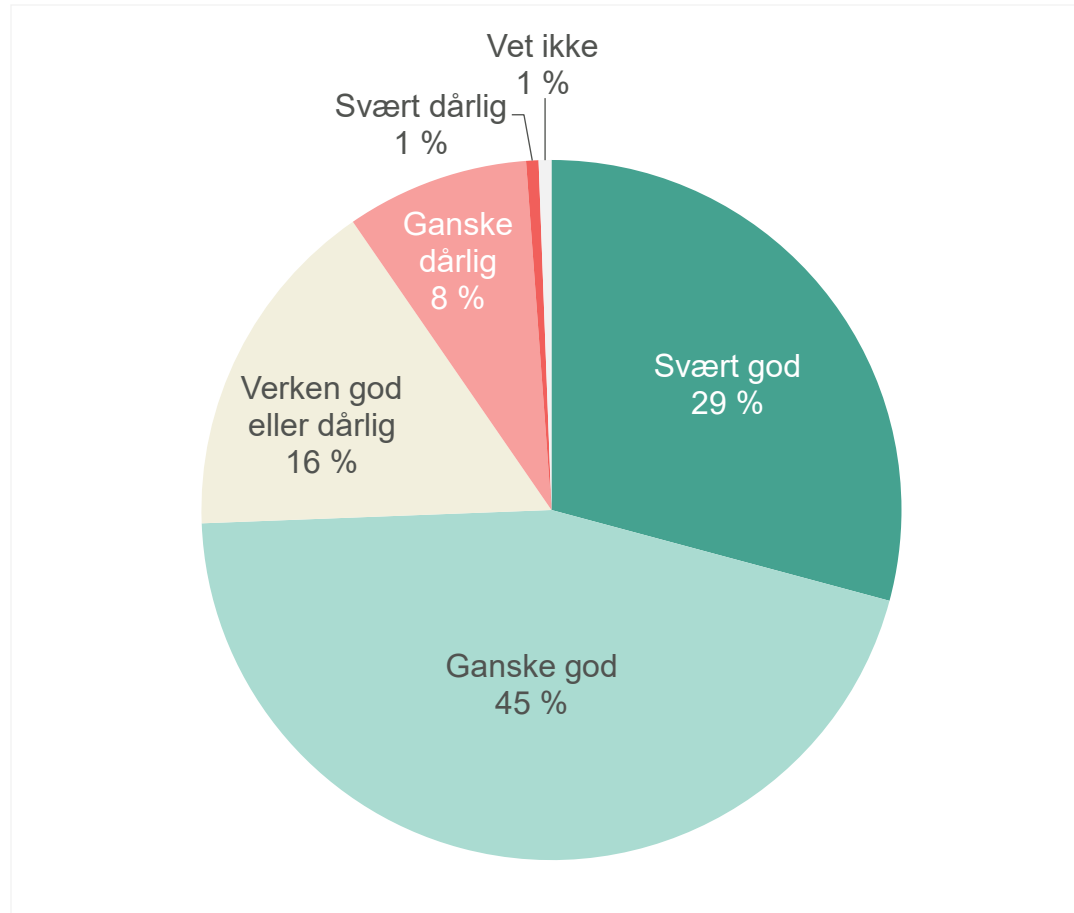
- Det er forholdsvis god kjennskap til hvor man skal henvende seg ved behov for (informasjon om) ulike helserelaterte tjenester og tilbud.
- Flest vet hvor de skal henvende seg ved behov for hjemmesykepleie /-tjenester, hvor over åtte av ti som oppgir dette. Dernest følger syn- og hørselshjelpemidler (78 %), trygghetsalarm (76 %) og sykehjemsplass (74 %). Kjennskapen er dårligst knyttet til gratis tannhelsetjenester (48 %).
- På samtlige områder har kvinner bedre kjennskap enn menn.

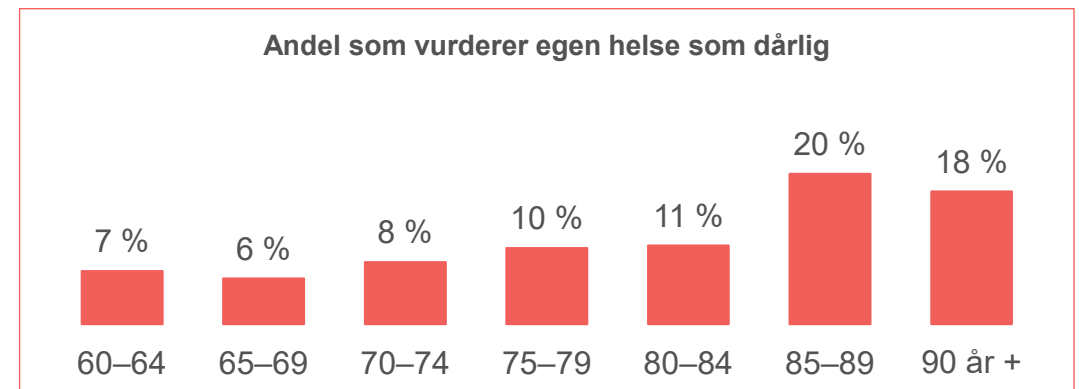
A close-up photograph of a person's hand holding a white, round pill. The hand is positioned over a clear plastic pill organizer with multiple compartments. The organizer contains several pills of different colors: orange, yellow, and white. The background is dark and out of focus, showing a portion of a white blister pack with blue markings. A semi-transparent red overlay covers the bottom right portion of the image, containing the text 'Egen helse' in white.

Egen helse

Tre av fire vurderer egen helse som god

- Totalt 75 prosent av alle over 60 år vurderer sin egen helse som god, mens 9 prosent sier dårlig. 16 prosent sier verken eller, mens resten vet ikke. Kvinner og menn svarer ganske likt på dette.
- Dette er ganske nært gjennomsnittet for hele befolkningen over 18 år, som ligger på 78 prosent (SSB, 2017).
- Andelen som sier at egen helse er dårlig, øker naturlig nok med alderen, hvor to av ti over 85 år oppgir dette.
- De som oppgir dårlig helse oppgir også i større grad at de er ensomme enn de med god helse (hhv. 30 mot 5 prosent – eller omvendt: De som er ensomme svarer i større grad at de har dårlig helse, enn de som ikke er ensomme).

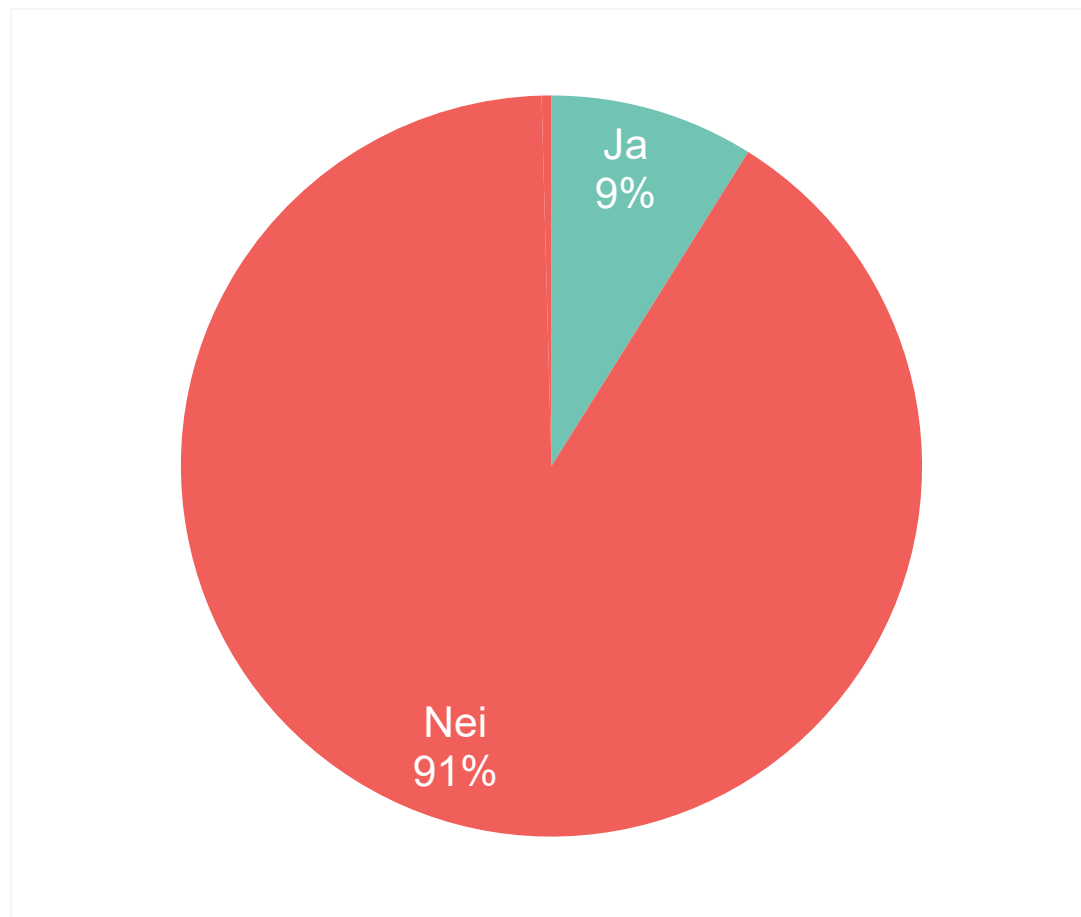
n= 1000

? Hvordan vurderer du alt i alt din egen helse?

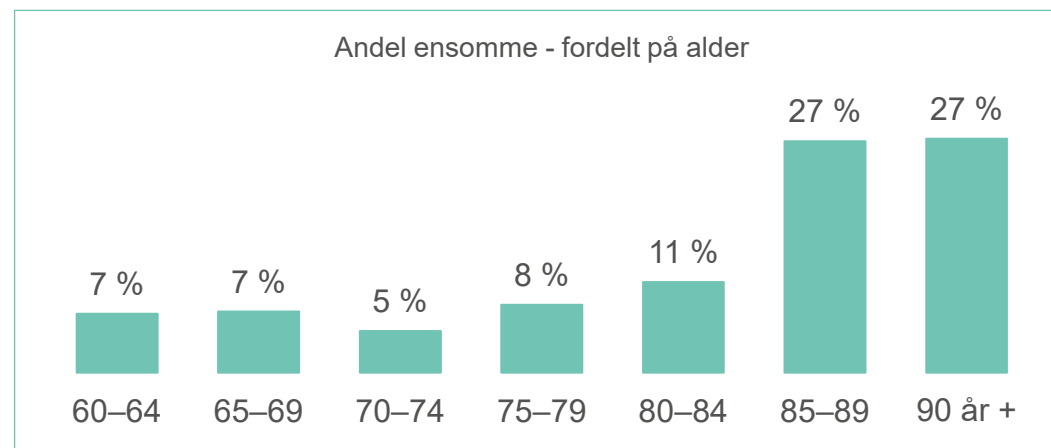

Ensomhet

- En av ti i aldergruppen over 60 år oppgir at de er ensomme (9 prosent). Blant de som bor alene er andelen 21 prosent.
- Det er særlig de eldste over 85 år som opplever ensomhet, hvor mer enn en av fire oppgir dette (27 %). Som vi så over, oppgir de som er ensomme også i større grad at de har dårlig helse, enn de som ikke er ensomme.
- Blant de som ikke bor i eget hjem sier hele 33 prosent at de er ensomme (mot 8 prosent av de som bor hjemme).

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinionoslo](https://twitter.com/opinionoslo)

Opinion: